

Reforma modela tržišta električne energije EU

HUP KONFERENCIJA 'TRANZICIJA ENERGETIKE 2023.'

22.11.2023.

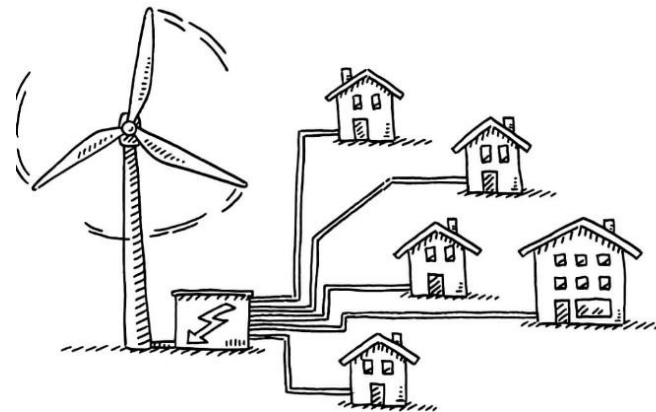
e.on

1993 - 2023

HUP

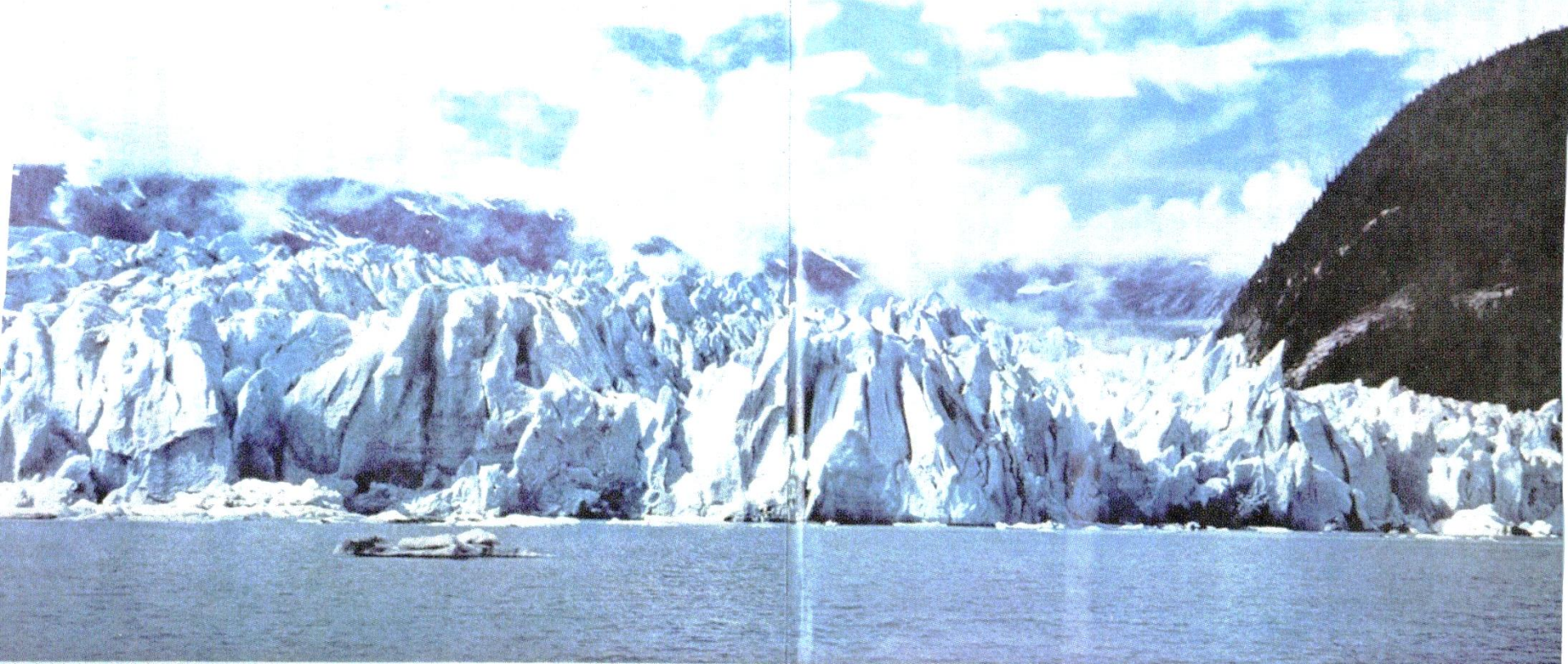
Hrvatska udruga poslodavaca

Ivana Grbeša

Political Affairs Manager

E.ON Hrvatska

PERITO MORENO GLACIER, ARGENTINA, IS A RIVER OF ICE STRETCHING 270 SQUARE MILES. YET THE PETROLEUM ENERGY HUMBLE SUPPLIES AMERICA COULD MELT IT AT THE RATE OF 7 MILLION TONS A DAY!

EACH DAY HUMBLE SUPPLIES ENOUGH ENERGY TO MELT 7 MILLION TONS OF GLACIER!

This giant glacier has remained unmelted for centuries. Yet, the petroleum energy Humble supplies—if converted into heat—could melt it at the rate of 80 tons each second! To meet the nation's growing needs for energy, Humble has applied science to nature's resources to become America's Leading Energy Company. Working wonders with oil through research, Humble provides energy in many forms—to help heat our homes, power our transportation, and to furnish industry with a great variety of versatile chemicals. Stop at a Humble station for famous Esso Extra gasoline, and see why the "Happy Motoring" Sign is the World's First Choice!

HUMBLE
OIL & REFINING COMPANY

America's Leading Energy Company

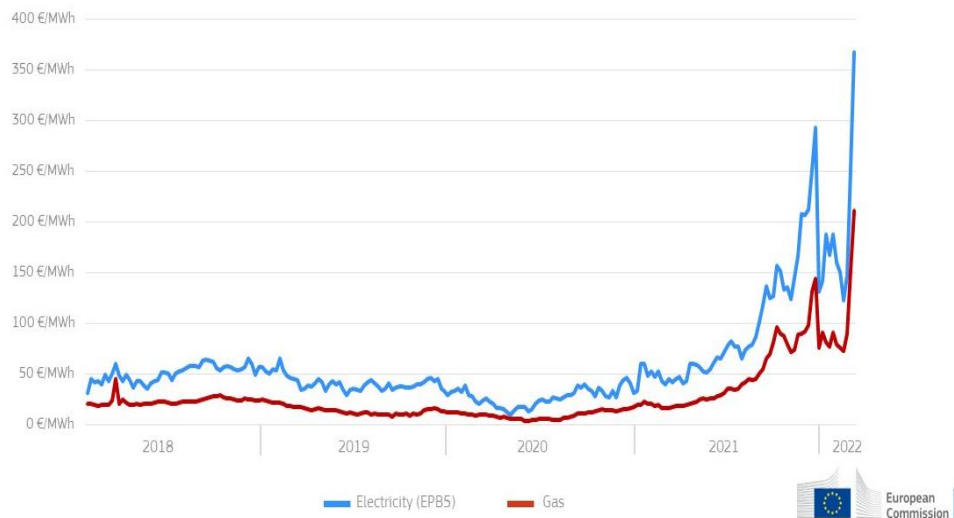
Stabilno tržište → sigurnost opskrbe → stabilne i pristupačne cijene

**„Model tržišta električne energije
napravljen je po mjeri za isporuku više
obnovljivih izvora i jeftinije energije svim
potrošačima.”**

Kadri Simson, povjerenica Europske komisije za energetiku
listopad 2021.

Nekoliko mjeseci kasnije, promjena paradigme

Ursula von der Leyen ✓

@vonderleyen

EU official

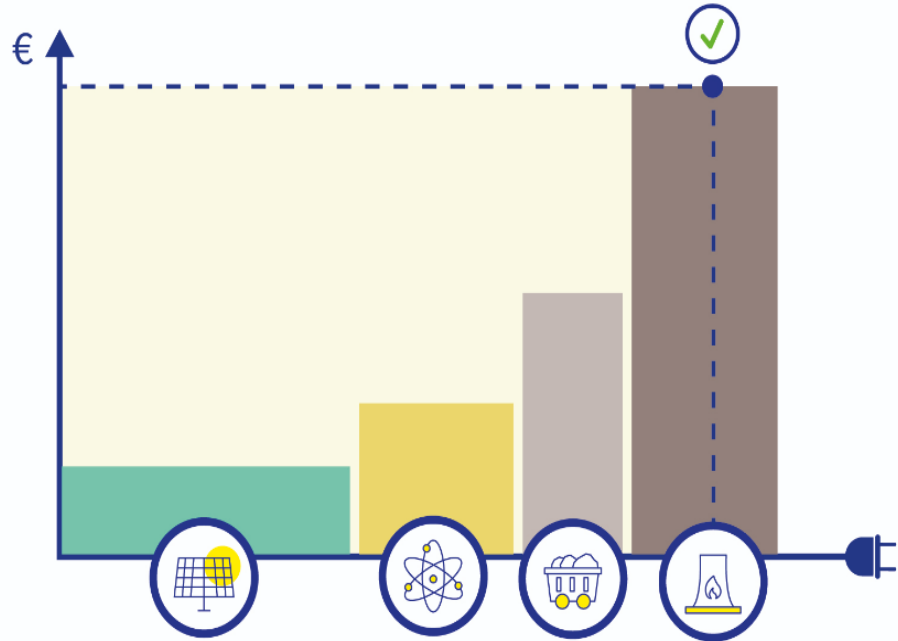
The skyrocketing electricity prices are now exposing the limitations of our current market design.

It was developed for different circumstances.

That's why we are now working on an emergency intervention and a structural reform of the electricity market.

Predsjednica EK u govoru o Stanju Unije u rujnu 2022. istaknula je **potrebu za temeljitom promjenom modela tržišta električne energije zbog nedostataka koji su se pokazali tijekom energetske krize** izazvane ruskom agresijom.

Utjecaj energetske krize na postojeći model tržišta

Kako se određuje cijena električne energije?

Na tržištu električne energije najskuplji MWh određuje električna energija proizvedena iz plina.

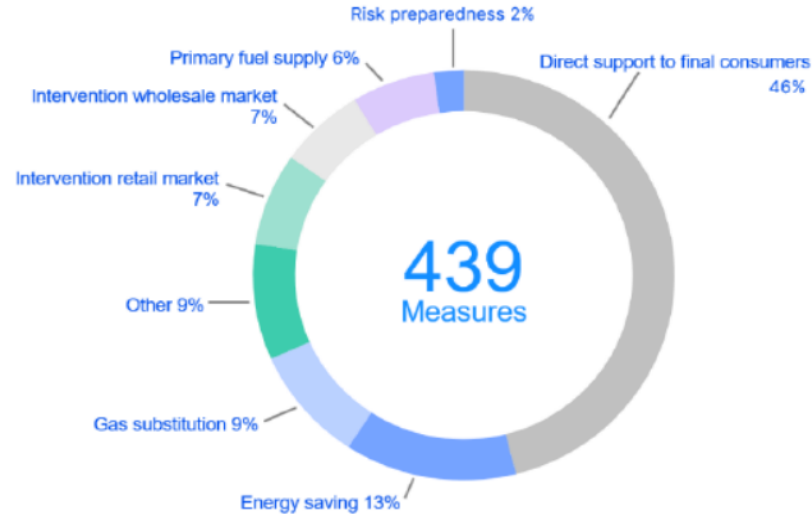
- Prvo se prodaje najjeftinija električna energija (OIE)
- Ako opskrbe nema dovoljno, druge skuplje elektrane mogu prodati svoju električnu energiju (ugljen i plin čine gotovo 40% na razini EU)

Međutim, električna energija ne prodaje se po pojedinačnoj cijeni koju nudi svaka elektrana. Cijena će se ravnati prema cijeni koju nudi posljednja i najskuplja elektrana.

- Reforma energetskeg tržišta pruža dugoročne perspektive koje bi u budućnosti trebale zaštititi građane EU od sličnih cjenovnih šokova

Kratkoročne mjere za smanjenje utjecaja energetske krize

Figure 3: Categories of 2022 emergency measures referenced by ACER

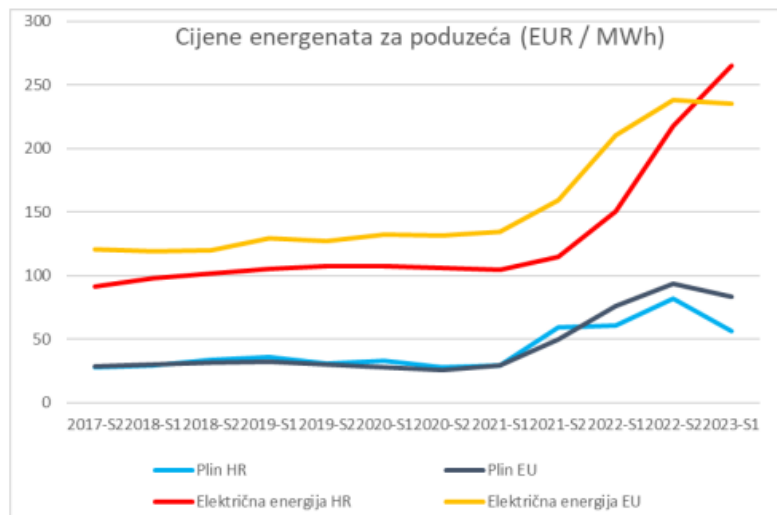

Bruegel procjenjuje da su od rujna 2021. države članice EU-a potrošile:

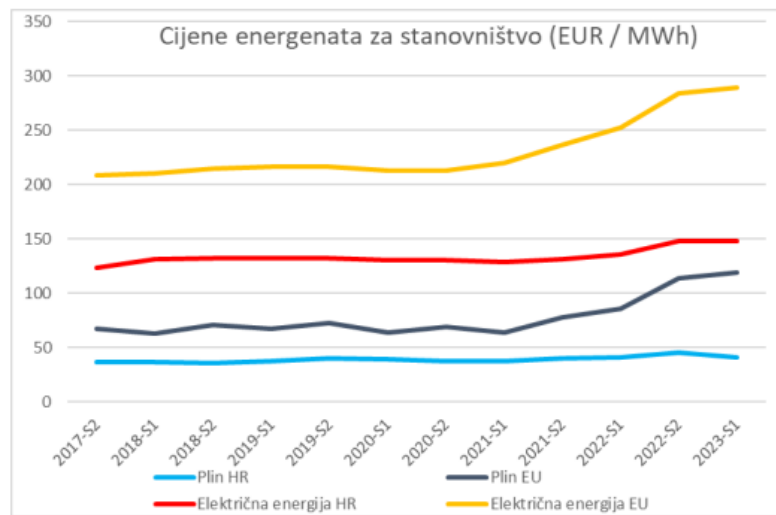
657 milijardi eura

za zaštitu potrošača od rastućih troškova energije

Cijena električne energije za stanovništvo u RH je gotovo upola niža od prosjeka EU-a

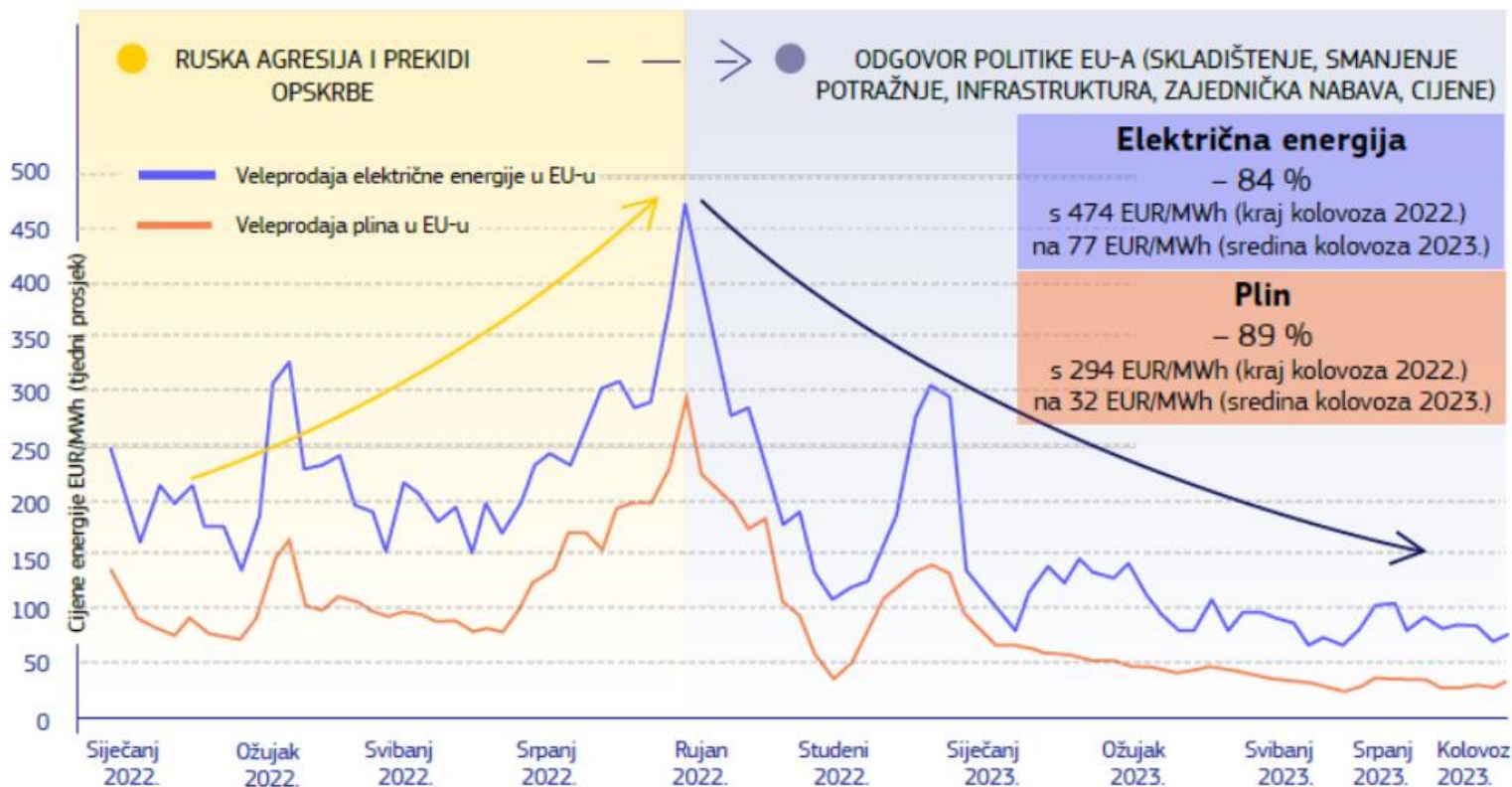

Izvor: Eurostat

Izvor: Eurostat

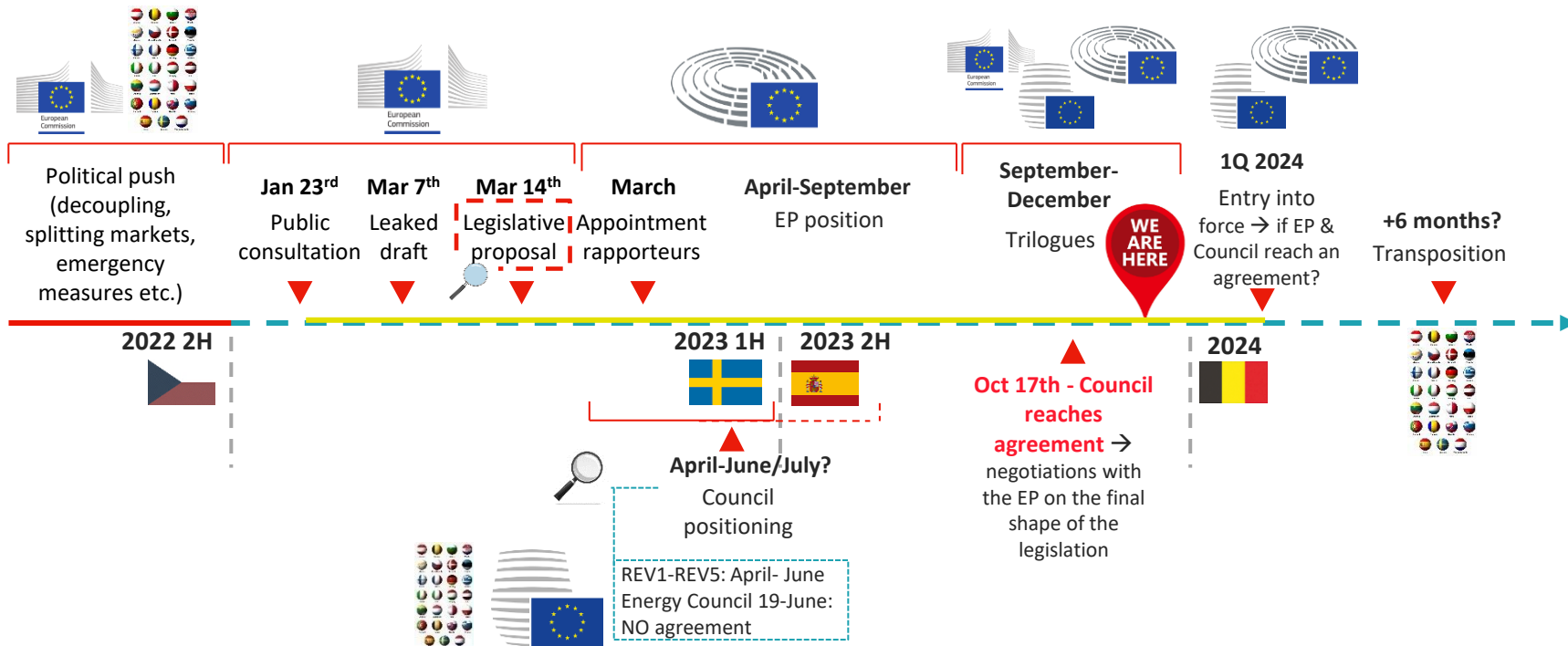
Izvor: HUP FOKUS tjedna: Kako ubrzati zelenu tranziciju; 17.11.2023.

Izvor: © Europska komisija (izvor: S&P Global Commodity Insights)

Napomena: cijene plina tjedni su prosjek cijena TTF-a za dan unaprijed, cijene električne energije tjedni su ponderirani prosjek najvećih tržišta EU-a.

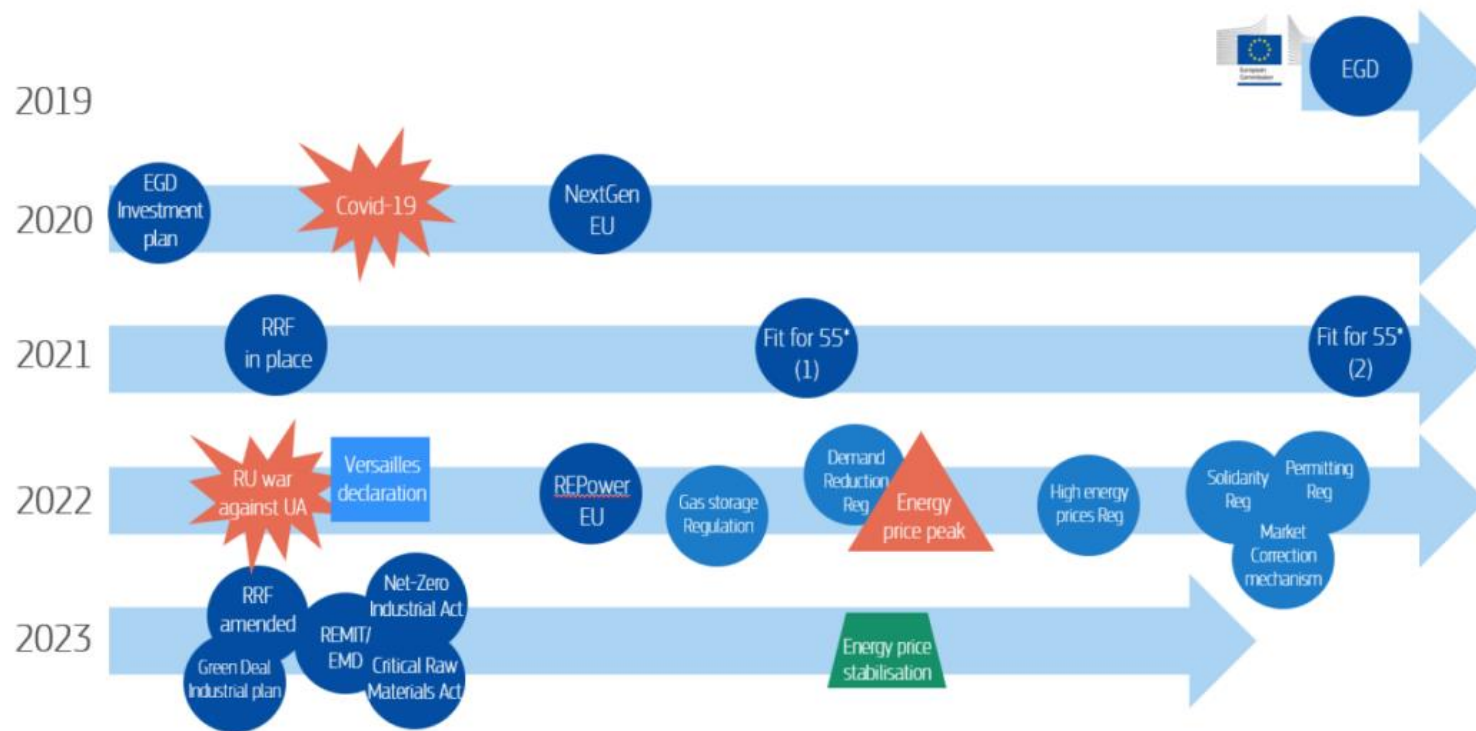
Reforma predstavlja dugoročan odgovor EU-a na energetska krizu

Prijedlog novog modela je dio šire reforme koja uključuje i uredbu usmjerenu na poboljšanje zaštite EU od manipuliranja tržištem boljim praćenjem i transparentnošću (REMIT)

Legislative proposal	EU legal acts changed
Proposal on EU electricity market design	<ul style="list-style-type: none">• Regulation (EU) 2019/943 (Electricity Regulation)• Directive (EU) 2019/944 (Electricity Directive)• Regulation (EU) 2019/942 (ACER Regulation)• Directive (EU) 2018/2001 (Renewable Energy Directive)
Proposal on protection against wholesale energy market manipulation	<ul style="list-style-type: none">• Regulation (EU) No 1227/2011 (REMIT Regulation)• Regulation (EU) 2019/942 (ACER Regulation)

Pregled regulative (EK, prosinac 2019. – 2024.)

Izvor: REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS - **State of the Energy Union Report 2023** (pursuant to Regulation (EU) 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action), COM (2023) 650 final 24.10.2023.

U Europskom
parlamentu više od 1.100
amandmana

EP – ključni dionici

Nicolás GONZÁLEZ CASARES

Lead

Spain

Progressive Alliance of Socialists and Democrats

ITRE – main rapporteur

Johan VAN OVERTVELDT

Lead

Belgium

European Conservatives and Reformists

BUDGET – rapporteur (opinion)

Anna CAVAZZINI

Lead

Germany

Greens-European Free Alliance

IMCO – rapporteur (opinion)

Maria da Graça CARVALHO

Shadow

Portugal

European People's Party

ITRE – shadow rapporteur

Morten PETERSEN

Shadow

Denmark

Renew Europe

ITRE – shadow rapporteur

Michael BLOSS

Shadow

Germany

Greens-European Free Alliance

ITRE – shadow rapporteur

Paolo BORCHIA

Shadow

Italy

Identity and Democracy

ITRE – shadow rapporteur

Zdzisław KRASNOŁĘBSKI

Shadow

Poland

European Conservatives and Reformists

ITRE – shadow rapporteur

Marina MESURE

Shadow

France

European United Left–Nordic Green Left

ITRE – shadow rapporteur

Ciljevi reforme

Bolja zaštita potrošača - račun manje ovisan o cijenama na kratkoročnom tržištu → veća dostupnost ugovora s obveznim trajanjem, dijeljenje energije, ugroženi potrošači bolje zaštićeni, omogućavanje reguliranih cijena za kućanstvo i malo poduzetništvo u slučaju kriznih stanja.

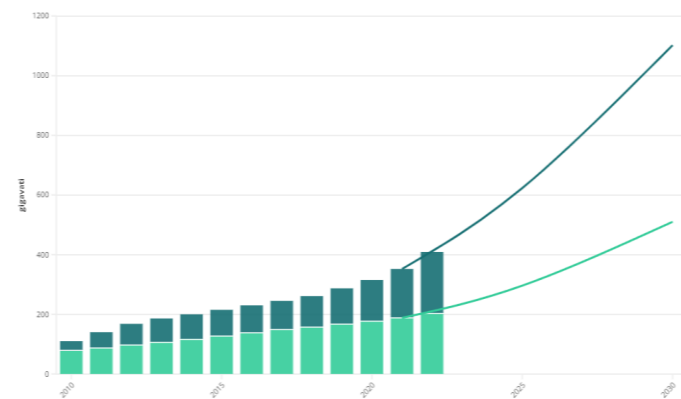
Veća stabilnost i konkurentnost poduzeća → dvosmjerni ugovori za razlike (Two-way Contracts for Differences, CfDs) i ugovori o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora (Power Purchase Agreements, PPAs&cPPAs)

Benefiti za:

- Nositelje projekata/investitore → stabilni i sigurni prihodi, manji rizici i kapitalni troškovi, pristupačnost izvorima financiranja, smanjena neočekivana dobit u razdobljima visokih cijena
- Kupce → osiguranje niže i stabilnije cijene električne energije.

Više zelene električne energije → ubrzavanje integracija OIE u sustav uz smanjenje administrativnih prepreka. Cilj je zadržavanje cijena pod kontrolom i ostvarivanje ambicioznih klimatskih ciljeva iz paketa „Fit for 55“.

Kapaciteti solarne energije i energije vjetra dvostruko veći do 2030.

Dosljednost u odnosu na postojeću energetska politiku EU

- Prijedlog poboljšanja modela tržišta električne energije u skladu je s **europskim zelenim planom**, ubrzava ispunjavanje ciljeva dekarbonizacije
- 12. rujna 2023. EP podržao je veće ciljeve za korištenje energije iz obnovljivih izvora u skladu s europskim zelenim planom i planom REPowerEU → 9. listopada 2023. usvojena Direktiva o promicanje uporabe energiji iz obnovljivih izvora (RED III) → 31. listopada 2023. objavljena u Službenom listu EU (stupila na snagu 20. studenog 2023.)
- **Udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije do 2030. mora se povećati na 42,5% (teži se udjelu od 45%).**
- Brži postupak izdavanja dozvola za izgradnju novih ili za prilagodbu postojećih OIE postrojenja → 12 mjeseci ako se radi o tzv. posebnim područjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (GO-TO područja). Izvan tih područja, postupak ne bi trebao trajati više od 24 mjeseca.
- Prometni sektor – poticanje inovativnih rješenja poput vodika
- Zgradarstvo - okvirni cilj udjela energije iz obnovljivih izvora 2030. treba iznositi najmanje 49%.
- Grijanje i hlađenje - postupno povećanje OIE- obvezujuće godišnje povećanje od 0,8% do 2026. i 1,1% od 2026. do 2030.

Hvala na pozornosti!

Ivana Grbeša

- E.ON Hrvatska d.o.o.
- Odjel: Political Affairs, Ured predsjednika Uprave
- E-mail: ivana.grbesa@eon.hr

